ACTH-stimulatietest (Synacthen test)

Een Synacthen®- of ACTH-test is een onderzoek naar de werking van de bijnieren. Deze test wordt gedaan om te kijken of uw bijnieren genoeg cortisol kunnen aanmaken. Cortisol is een stresshormoon.

Bovenop uw nieren liggen uw bijnieren. Deze maken onder andere het hormoon cortisol aan. Dit hormoon is belangrijk voor de stofwisseling en voor de manier waarop het lichaam op stress en infecties reageert. De hypofyse (hormoonklier onderaan de hersenen) geeft het hormoon ACTH af wat de bijnieren aanzet tot het maken van cortisol. Bij de test wordt deze stimulatie nagebootst met een middel dat vergelijkbaar is met ACTH, namelijk 'Synacthen'. Door vooraf en achteraf de cortisolconcentratie in uw bloed te meten, heeft uw arts een beter beeld over de werking van uw bijnieren.

Voorbereiding

Eten en drinken

Op de dag van het onderzoek mag u een licht ontbijt eten. Denk bijvoorbeeld aan een kop thee met een beschuit. Daarna moet u nuchter blijven tot het einde van de test. Dit betekent dat u na het lichte ontbijt niets meer mag eten en drinken tot de test is geweest.

Medicijnen

Medicijnen (tabletten, puffers en neusspray) waar corticosteröiden inzitten, mogen vanaf een een bepaalde tijd **voor** de test niet meer ingenomen worden. Deze tijd verschilt per patiënt. Voorbeelden van medicijnen waar deze steroïden inzitten, zijn hydrocortison en prednison. Pas **na** de ACTH-stimulatietest mag u ze weer gaan gebruiken. Als dit voor u geldt, hoort u dit van uw behandeld arts. Ook vertelt de arts of u uw andere medicijnen op de ochtend van de test mag innemen of dat u hiermee moet wachten tot na de test.

Anticonceptie of zwanger

Hormonale anticonceptie heeft ook invloed op de test. Deze anticonceptie moet u daarom 6 weken voor uw test niet meer gebruiken. Hormonale anticonceptie is een medicijn waar oestrogeen inzit, zoals de orale anticonceptie pil of de Nuvaring.

Als u zwanger bent, kunt u deze test niet doen. Laat het ons daarom weten als u zwanger bent.

Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius. Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor het onderzoek? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de afdeling of polikliniek waar het onderzoek plaatsvindt.

Onderzoek

Hieronder leest u meer over hoe de dag waarop u getest wordt, eruitziet.

Opname

U wordt opgenomen op de Dagbehandeling. De verpleegkundige brengt een infuus in en meet uw bloeddruk, temperatuur en zuurstofgehalte.

De test

Een halfuur na het inbrengen van het infuus, neemt de verpleegkundige wat bloed af via het infuus. Direct daarna geeft de verpleegkundige u een medicijn via het infuus genaamd ‘Synacthen’. Een halfuur hierna neemt de verpleegkundige weer wat bloed af uit het infuus, waarna dit infuus wordt verwijderd. Tijdens de test moet u rustig in een stoel blijven zitten.

Na de test krijgt u op de afdeling wat te eten en drinken.

Hoelang duurt het onderzoek?

Het onderzoek duurt in totaal ongeveer 1,5 uur.

Nazorg

Uitslag

De uitslag krijgt u van uw arts op de poli. Dit is meestal na een week. De afspraak hiervoor krijgt u na het onderzoek mee van de verpleegkundige.

Bijwerkingen

Nadat u Synacthen toegediend heeft gekregen, kunt u een tijdelijke warmte-sensatie (een 'opvlieger') krijgen of kunt u zich misselijk voelen.

Expertise en ervaring

De internisten van het St. Antonius behandelen klachten zoals (langdurige) koorts, gewichtsverlies, chronische vermoeidheid, hoge bloeddruk, aderverkalking, infecties en vele andere ziekteverschijnselen en aandoeningen.

Ook zijn de internisten gespecialiseerd in deelspecialismen, zoals:

- stofwisselingsstoornissen, afwijkingen in de hormoonhuishouding, schildklieraandoeningen en diabetes (endocrinologie);
- diabetes (diabetologie);
- kanker (oncologie);
- ouderengeneeskunde (geriatrie);
- ziekten van bloed, beenmerg en lymfeklieren, bloedarmoede (hematologie);
- nierziekten en nierfunctiestoornissen (nefrologie);
- vaatziekten en cholesterolproblemen (vasculaire geneeskunde).

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u kijken op de website van de NVE (https://www.nve.nl/aandoening/bijnierschorsinsufficientie-ziekte-van-addison/).

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Interne Geneeskunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/interne-geneeskunde)
- Bloedafname (https://www.antoniusziekenhuis.nl/bloedafname)

Contact Interne Geneeskunde **T 088 320 47 00**